

Број/Број: 01/4-50-1-4-31/08
Сарајево/Sarajevo, 20.10.2008.

ЗАПИСНИК

са 31. сједнице Комисије за финансије и буџет
Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ
одржане 17. 09. 2008. године, у времену од 10.00 до 13.30 часова

Сједници Комисије присуствовали су чланови: Садик Бахтић, Лазар Продановић, Велимир Јукић, Адем Хускић, Салко Соколовић, Бајазит Јашаревић и Саво Ерић.

Сједници нису присуствовали: Драго Калабић и Златко Лагумџија, чланови Комисије.

Сједници су такође присуствовали: Миленко Шего, генерални ревизор, Миро Галић и Муневера Бафтић, виши ревизори из Канцеларије за ревизију институција БиХ, Олга Мичић, координатор за избор начелника, и Емина Велић, вођа тима за финансије и рачуноводство из СИПА-е, Мирсад Салкић, члан ДЕРК-а, Ранко Шакота, помоћник министра за трезор, Сенада Сијанић, шеф Одјела за унутрашњи дуг, и Нада Матла, стручни савјетник из Министарства финансија и трезора БиХ, Мариофил Љубић, омбудсмен из Институције омбудсмена за људска права БиХ, Винко Дугоњић, помоћник директора, и Здравко Дракулић, руководиоца Сектора за финансије и рачуноводство из РАК-а, Милинко Ковач, виши стручни сарадник у Конкурентној савјету БиХ, Јелка Грбић, руководиоца Сектора за опште и заједничке послове у Дирекцији за европске интеграције, Душан Гавран, директор, Драгана Глигорић, шеф Одсјека за логистичке послове, и Џенана Арнаутовић, шеф финансија из БХМАЦ-а, Раденко Станић, помоћник министра, Бакир Даутбашић, секретар, и Лејла Хоџић, шеф Одсјека за финансије из Министарства безбједности БиХ, Мирослав Цабо, помоћник министра за финансије, Хасан Катана, виши стручни сарадник, Мирза Чизмић, шеф Одсјека за јавне набавке, и Драган Вукајловић, стручни савјетник за јавне набавке из Министарства одбране БиХ, Винко Думанчић, директор Граничне полиције, Хамдо Грбић, секретар за нормативне послове у Предсједништву БиХ, Драган Доко, омбудсмен за заштиту потрошача у БиХ, Харис Пашић, директор ФИПА-е, Мартин Боуен, руководиоца, и Самир Мушовић, члан тима ДФИД-а, Аида Османовић, истраживач/аналитичар из Истраживачког сектора ПСБиХ, те Жељко Космајац, секретар, и Мухамеда Абаз, стручни сарадник при Комисији. Од представника медија сједници су присуствовали: Керим Звиздић из Агенције „ОНАСА“ и Жељка Домазет из „Гласа Српске“.

За сједницу је предложен следећи

ДНЕВНИ РЕД

1. Разматрање Предлога закона о допунама Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње-прва комисијска фаза (предлагач: Савјет министара БиХ);
2. Разматрање 12 ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ за 2007. годину (сачинилац: Канцеларија за ревизију институција БиХ);
3. Текућа питања:

- а) Допис Синдиката Граничне полиције од 05. 09. 2008. године;
- б)) Нацрт смјерница о улози комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета (сачинилац: тимДФИД-а).

Дневни ред усвојен је једногласно.

Ад. - 1. Разматрање Предлога закона о допунама Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње-прва комисијска фаза (предлагач: Савјет министара БиХ)

I - комисијска фаза

Предсједавајући Комисије отворио је ову тачку дневног реда наводећи да се ради о Предлогу закона у првој комисијској фази, затражио образложење Предлога од предлагача и затим отворио расправу.

Сенада Сијанић, шеф Одјела за унутрашњи дуг Министарства финансија и трезора БиХ дала је, у име предлагача, кратко образложење Предлога закона. Навела је да је Предлог закона резултат закључка Привремене заједничке комисије Парламентарне скупштине БиХ за утврђивање старе девизне штедње грађана БиХ положене на рачуне домицилних банака и филијала у БиХ, којим је затражено да се утврди накнадни рок за верификацију рачуна старе девизне штедње. Предлог закона предвиђа накнадну верификацију, и то у трајању од два мјесеца за подношење захтјева за верификацију и пет мјесеци за окончање поступка од стране агенција, рачунајући од дана ступања на снагу закона. Текст Предлога закона усаглашен је са ентитетима и Брчко Дистриктом и одражава њихове ставове у погледу накнадног рока за верификацију. С обзиром да је поступак верификације обавезан и неопходан поступак за провјеру износа старе девизне штедње, а многе девизне штедише нису обавиле верификацију, Предлог закона је одраз ставова удружења старих девизних штедиша, а и у смислу је пресуде Европског суда за људска права у случају „Ружа Јеличић“. Предлог закона је у парламентарну процедуру упућен на разматрање по хитном или скраћеном поступку.

Велимир Јукић навео је да је Парламентарна скупштина БиХ формирала Привремену заједничку комисију за утврђивање старе девизне штедње БиХ с циљем утврђивања свих важних чињеница у вези са овим проблемом. Представници удружења старих девизних штедиша су на сједницама ове комисије износили податке о малом броју штедиша који су верификовали стару девизну штедњу у односу на податке Савјета министара БиХ. Занимао га је податак Савјета министара БиХ о укупном броју до сада верификованих девизних штедиша. Мишљења је да су медији могли квалитетније информисати старе девизне штедише о овој цјелокупној проблематици. Упознат је са кампањом штедиша да не приступају верификацији старе девизне штедње са вјероватношћу добијања пресуде у своју корист на Европском суду за људска права, мада је пресуда у предмету „Ружа Јеличић“ изречена у другачијим околностима, тј. прије законског уређивања овог проблема у БиХ. Затражио је појашњење предложене допуне закона да ентитети и Брчко Дистрикт изузетно могу прописивати нове додатне рокове за верификацију.

У току расправе изнио је сазнање да је преко 5.000 штедиша тужило БиХ Европском суду за људска права у Стразбуру за неповрат старе девизне штедње. Ти процеси су јако скупии, те сматра да се манипулише девизним штедишама. Поставио је и питање одговорности за такве поступке. Савјет министара БиХ требало би да боље информисе штедише о цјелокупном проблему како не би "насједили" на евентуална нерерална обећања.

Лазар Продановић навео је да примједбе из писма које је у мају 2008. надлежно министарство Републике Српске упутило Министарству финансија и трезора БиХ нису уважене у овом предлогу закона, те да ентитетска сагласност није постигнута, како наводи предлагач. Интересовао га је поступак измирења обавеза по обвезницама и коме припада надлежност за управљање средствима измирења.

У току тасправе навео је ставове из писма који се односе на потребу усклађивања државног и ентитетског закона због укупне ситуације у којој су се нашле старе девизне штедише, те на реалну потребу смањења рока исплате на територији цијеле БиХ. С тим циљем заузет је став да треба одржати састанак са надлежним државним министарством, како би се различито прописани рокови усагласили, водећи при томе рачуна о одржавању фискалне стабилности БиХ. Будући да наведене примједбе нису уважене, истакао је да неће подржати Предлог закона.

Адем Хускић затражио је објашњење о исплати готовинског износа од 1000 КМ која се односи на стару девизну штедњу.

Саво Ерић рекао је да располаже информацијом да има 5.000 поднесених тужби за стару девизну штедњу. Поставио је питање ко ће сносити одговорност у случају позитивних пресуда. Такође га је интересовало колико укупно има штедиша, те колики је број предмета и у којој су фази судски поступци на домаћим судовима у вези са старом девизном штедњом? Предложио је да представници ентитета разговарају и покушају усагласити рок од пет година за поврат старе девизне штедње, на што би, по његовом мишљењу, пристале и штедише одрекнувши се камата.

Предсједавајући Комисије подсјетио је да је Парламентарна скупштина БиХ формирала привремену заједничку комисију, која још није окончала свој рад, а чији је основни циљ утврђивање укупног износа старе девизне штедње. Наведена комисија предложиће да поступак верификације буде сталан, те да треба водити рачуна о макроекономској и фискалној политици БиХ, како се не би довело у питање финансирање државних институција. Сматра да представницима удружења старих девизних штедиша одговара одуговлачење у вези с рјешавањем овог проблема.

Бајазит Јашаревић предложио је изјашњавање о принципима Предлога закона. С обзиром да је у амортизационом плану за стару девизну штедњу утврђен рок од седам година, изразио је чуђење што Савјет министара БиХ није предложио скраћење рока у закону. Крупан корак напријед је најављена стална верификација, те сматра да би Комисија закључком требало да подстакне Савјет министара БиХ и ентитетске владе да путем преговора усагласе јединствене услове отплате старе девизне штедње на територији цијеле БиХ.

Нада Матла, стручни савјетник из Министарства финансија и трезора БиХ, појаснила је да су ентитети изричито захтијевали да се Предлогом закона предвиди могућност да они као и Брчко Дистрикт могу својим прописима о спровођењу омогућити евентуалне додатне рокове за верификацију, с тим да крајњи рок за верификацију буде 31. 12. 2010. године. Тачна је информација о спровођењу кампање неверификовања старе девизне штедње. Истакла је неопходност спровођења поступка верификације, како би се утврдио укупан износ старе девизне штедње.

У току расправе одговорила је да надлежно министарство РС-а није у ситуацији да да свој допринос овом предлогу закона јер је РС крајем 2007. донијела ентитетски закон о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње са другачије регулисаним роковима и другим условима него што је то предвиђено у државном закону. О овој неусклађености ентитетског закона са државним законом води се поступак на Уставном суду БиХ, чија се оцјена уставности очекује. У погледу активности у вези са издавањем обвезница, Министарства финансија и трезора БиХ донијело је двије одлуке, и то: Одлуку о поступању с обвезницама и Одлуку о распореду средстава с циљем да се издавању обвезница приступи у року до 31. 03. 2008. године. Међутим, до реализације наведених одлука неће доћи, све док се не разријешу ситуација у ентитету Републике Српске.

Такође, појаснила је да је исплата готовинског износа од 1000 КМ до сада верификованим девизним штедишама принцип постојећег закона, који ће бити испоштован и према накнадно верификованим штедишама, те ће наведени износ бити обезбијеђен у буџетима ентитета и Брчко Дистрикта. Што се тиче рока доспијећа обвезница, навела је да

постојећи закон прописује рок „до девет година“, чиме је дата могућност да тај рок, након укупне готовинске исплате и окончања поступка верификације, буде скраћен.

Сенада Сијанић, шеф Одјела за унутрашњи дуг Министарства финансија и трезора БиХ, одговорила је да је у вријеме доношења Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње у 2006. години износ штедње износио око 1.970.000.000, што је и унесено у законске одредбе. Након спроведених поступака верификације може се истаћи да је своју штедњу верификовало око 30 % штедиша (износ од 220 милиона из Републике Српске, 350 милиона из Федерације БиХ и 40 милиона из Брчко Дистрикта) што заправо значи да велик број штедиша није приступио поступку верификације. Министарство финансија и трезора БиХ нема релевантне податке о укупном износу старе девизне штедње, јер су подаци из удружења штедиша и банака различити, чиме се указује на неопходност спровођења поступка верификације, као и давање додатних рокова, како би верификацију обавиле оне штедише које то до сада нису урадиле.

У току расправе истакла је да је Савјет министара БиХ приликом доношења амортизационог плана за издавање обвезница утврдио рок од седам година, тј. скратио рок предвиђен законом, због тога што је вриједност обвезница које треба да буду издате знатно мања од предвиђене.

Изјашњавање о Предлогу закона

Након расправе, предсједавајући је позвао чланове Комисије да се изјасне о принципима Предлога закона, те констатовао да је Комисија са 5 гласова „за“ и 2 гласа „против“ прихватила принципе Предлога закона, те га упутила у даљу парламентарну процедуру.

Ад. - 2. Разматрање 12 ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ за 2007. годину (сачинилац: Канцеларија за ревизију институција БиХ)

У уводу за ову тачку дневног реда предсједавајући Комисије навео је да је у 2007. од укупно 56 институција БиХ само 11 пословало са ревизорским позитивним мишљењем, док је преосталих 45 добило квалификацију „мишљење с резервом“. Најчешће неправилности и непоштовање закона у 2007. години ревизија је утврдила код Министарства одбране БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Министарства финансија и трезора БиХ и Институције омбудсмена за људска права БиХ. Пропусти који се најчешће појављују код 45 институција квалификованих с резервом су сљедеће:

- непоштовање Закона о јавним набавкама БиХ, које је присутно у преко 90% наведених институција БиХ, у погледу чега ће Комисија у Завршном извјештају предложити два закључка: први би се односио на измјене и допуне постојећег Закона о јавним набавкама БиХ, а други би се односио на обједињавање јавних набавки (код којих је то могуће) и њихово обављање на једном мјесту,
- неекономичност трошења јавних средстава,
- неријешен статус имовине,
- прекорачење трошкова репрезентације,
- незаконита уплата колективног животног осигурања запоселних,
- лош рад интерних контрола,
- незаконита исплата стимулација и др.

Затим се приступило саслушавању друге групе институција БиХ (12 институција БиХ), чије је финансијско пословање у 2007. ревизија оцијенила „мишљење с резервом“, са кратким сажетком тока саслушања, како слиједи:

Државна регулаторна комисија за електричну енергију - ДЕРК

Извјестилац за ову институцију био је Садик Бахтић.

Садик Бахтић навео је да је финансијско пословање ДЕРК-а за 2006. било оцијењено ревизорским позитивним мишљењем, док је за 2007. добио "мишљење с резервом".

Констатовао је да је достављена Информација ДЕРК-а, која је садржавала одговоре које је захтијевала Комисија. Примједбе ревизије за 2007. односиле су се на непоштовање Закона о јавним набавкама БиХ и унапређење система интерних контрола.

Мирсад Салкић, члан ДЕРК-а, појаснио је проблеме у области јавних набавки које су се односиле на набавку горива и услугу осигурања аутомобила, те истакао да су уочене неправилности отклоњене. Подржао је иницијативу Комисије за израду одређених измјена и допуна Закона о јавним набавкама БиХ јер је одређене специфичности набавки јако тешко спроводити. Указао је на проблем статусног одређења ДЕРК-а, с обзиром да се у Закону о оснивању ДЕРК третира као непрофитабилна организација, а Законом о буџету као буџетски корисник. Воде се преговори са Министарством финансија и трезора БиХ да се наведено прецизира, те утврди један од наведена два статуса.

Муневера Бафтић, виши ревизор у Канцеларији за ревизију институција БиХ, сугерисала је парламентарној комисији да помогне ДЕРК-у у преговорима које води са Министарством финансија и трезора око утврђивања њиховог статуса, како би се коначно знало да ли је то буџетски корисник и по којем контном плану ће водити своје рачуноводство, јер је то њихов суштински проблем.

Конкурентијски савјет БиХ

Извјестилац за ову институцију био је Салко Соколовић.

Салко Соколовић навео је да је финансијско пословање Конкурентијског савјета за 2006. било оцијењено ревизорским позитивним мишљењем, док је у 2007. дошло до одређених поремећаја, па је ревизија дала "мишљење с резервом". Значајнији пропусти Конкурентијског савјета у 2007. односе се на непоступање у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ, док су мањи пропусти уочени у областима планирања и извршења буџета, те систему интерних контрола. Констатовао је да је из достављене информације видљиво отклањање уочених неправилности.

Председавајући Комисије питао је представника институције о пропусту везаном за спровођење набавки робе и услуга у вриједности испод 500 КМ путем конкурентског поступка, што је непрактично и неекономично и супротно Правилнику о поступку директног споразумијевања који је предвиђен за набавке до 3000 КМ.

За пропусти у области јавних набавки **Милинко Ковач, виши стручни сарадник у Конкурентијском савјету БиХ,** навео је да су приликом ревизорског прегледа имали супротна мишљења по питању директног споразума у вези са разлагањем једне врсте набавке на више лотова. Позивајући се на чланове 46. и 47. Закона о јавним набавкама БиХ, ревизија тврди да разлагање није могуће, мада то закон изричито не прописује. Констатовао је да ревизијски налаз за 2007. годину не оспорава. Навео је да ће пропусти у области јавних набавки бити превазиђени на основу Одлуке Савјета министара БиХ о спровођењу поступака заједничких јавних набавки за институције БиХ („Службени гласник БиХ“, број 48/08). Такође је навео да ће се пропусти везани за планирање и извршење буџета, као и систем интерних контрола, побољшати формирањем интерне ревизије у оквиру Министарства финансија и трезора БиХ, која ће прије главне и претходне ревизије помоћи свим институцијама на отклањању недостатака. Мишљења је да ће ревизија учинка за период 2005-2007. допринијети бољој спознаји проблема присутних у свим институцијама БиХ.

Дирекција за европске интеграције

Извјестилац за ову институцију био је Лазар Продановић.

Лазар Продановић навео је да је финансијско пословање Дирекције у претходним годинама оцијењено ревизорским позитивним мишљењем док је у 2007. дато "мишљење с резервом". Примједбе ревизије за 2007. односе се на систем интерних контрола који је, како се види из достављене информације, унапријеђен доношењем одговарајућих

правилника, затим на пропусте у области јавних набавки (набавка материјала, аутомобила и авио-карата, услуге интернета), као и на годишњи попис. Дирекција је доставила Комисији тражену информацију.

По питању јавних набавки навео је да ће Комисија покренути иницијативу за предлагање израде новог текста закона о јавним набавкама или измјену и допуну постојећег закона, који би био у складу са директивама ЕУ и потпуно примјењив у БиХ. Евидентно је да институције БиХ немају квалификована лица за обављање процедура јавних набавки, а не користе ни услуге експерата, па је неопходно увести централизован систем јавних набавки за одређене врсте робе и услуге на нивоу БиХ. Није се сложио са констатацијом из информације да ће Дирекција након реализације конкурса за 28 радних мјеста моћи више времена посветити пословима наведеним у ревизорском извјештају. Забрињавајуће је извршење буџета Дирекције у проценту од 63%, док је запошљавање далеко испод планираног нивоа. Указао је на неопходну реализацију ревизорских препорука за 2007. годину.

Јелка Грбић, руководица Сектора за опште и заједничке послове у Дирекцији за европске интеграције, навела је да је Дирекција за 2007. први пут добила мишљење ревизора с квалификацијом резерва, те да су предузете све мјере како би се уочене неправилности отклониле. Истакла је да Дирекција приликом планирања и реализације буџета има стално присутан проблем с кадром. Планирање буџета за 2007. године обављено је за мањи број запослених (81 запосленик) у односу на број радних мјеста предвиђен Правилником о систематизацији (104 радна мјеста), усвојеним у мају 2008. Такође, Дирекције је имала значајну флукуацију кадрова, наводећи да је у Дирекцију примљено 15 нових запосленика, а напустило ју је 14 запосленика. Навела је да Дирекција нема стално запосленог за јавне набавке, те да је тренутно за те послове ангажован спољни сарадник. Нада се да ће то радно мјесто ускоро бити попуњено. Сматра да ће одлука Савјет министара БиХ о спровођењу заједничких процедура јавних набавки за све институције БиХ за одређене врсте робе и услуга помоћи Дирекцији да отклони примједбе везане за јавне набавке. Тражила је одговор на дилему: како поступити са уговорима о јавној набавци који истичу крајем 2008. године, да ли треба обновити поступак или чекати заједничке процедуре сходно поменутој одлуци, чија би примјена требало да почне у 2009. години?

Бајазит Јашаревић истакао је да заједничке јавне набавке за све институције БиХ неће ријешити многе проблеме у примјени Закона о јавним набавкама БиХ, те да је доношење новог закона у складу са европским директивама боље рјешење.

Предсједавајући Комисије нагласио је да је Дирекција у свим претходним годинама добијала ревизорско позитивно мишљење, као примјер свим институцијама БиХ, те се нада да ће ревизорске примједбе за 2007. отклонити и вратити се финансијском пословању без неправилности и недостатака.

Институција омбудсмена за заштиту потрошача у БиХ

Извјестилац за ову институцију био је Саво Ерић

Саво Ерић навео је да је Институција почела са радом у фебруару 2007. Одобрени буџет износио је 368.594 КМ, а његово извршење било је 59% због незапослености. Због непопуњености радних мјеста није успостављена контролна функција и систем интерних контрола није на задовољавајућем нивоу. Из табеларног прегледа извршења буџета Институције за 2007. видљива је рационална потрошња. Институција је доставила Комисији информацију из које је видљиво поступање по ревизорским препорукама у смислу попуњавања радних мјеста у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији рада, приступање изради Оквирног буџета Институције за период 2008-2010, увођење мјесечних финансијских извјештаја, израда нових и спровођење постојећих интерних аката и доношење Правилника о поступку набавке путем директног споразума.

Драган Доко, омбудсмен за заштиту потрошача у БиХ, навео је да је Институција најмањи и најмлађи буџетски корисник. У току 2007. нису успјели добити сагласност

Савјета министара БиХ на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији, што је имало за последицу немогућност кадровског попуњавања Институције. С обзиром да се ради о институцији која највећи број набавки врши директним споразумом и конкурентским поступком, цијени препоруку ревизије за успостављање регистра набавки како укупан износ набавки не би прекорачио законом дозвољени износ од 10% буџета набавки. Набавка путем конкурентског поступка ограничава и отежава рад Институције због незаинтересованости добављача за мале износе. Истакао је да је трогодишњи Оквирни буџет Институције утврђен са Министарством финансија и трезора БиХ, а донесен је и Правилник о интерним контролама.

Министарство безбједности БиХ

Извјестилац за ову институцију био је Велимир Јукић.

Велимир Јукић нагласио је да ово министарство припада групи институција чије је финансијско пословање у претходне три године оцијењено ревизорским „мишљењем с резервом“, за које је Канцеларија за ревизију сугерисала да се обрати посебна пажња. Указао је на слабу динамику запошљавања у Министарству, због чега је проценат извршења буџета само 75%, што је неприхватљиво, а што се у достављеној информацији објашњава спорашћу процедура у Агенцији за државну службу БиХ. Треба више учинити на бољем и квалитетнијем планирању и извршењу буџета, па чак ићи до те мјере да се приликом планирања буџета контактирају све институције које могу утицати на реализацију извршења буџета. Велик је број примједба ревизије за јавне набавке, и то: набавке горива, услуге сервисирања, канцеларијског материјала, услуге адаптације простора, авио-карата, услуге постављања лименог крова на азилантски центар, услуге спревођења и услуге информисања и односа с јавношћу. Од представника Министарства затражио је објашњења за ревизорске налазе и степен реализације ревизорских препорука.

Предсједавајући Комисије истакао је да ревизорски извјештај Министарства за 2007. говори о лошем финансијском пословању ове институције. Поставио је питања о непостојању критеријума за исплату стимулације, затим о правдању појединих путних налога које се не врши у складу са одлуком Савјета министара БиХ (кашњење запосленика код поврата дијела аконтације након службеног путовања, ненавођење датума издавања налога на путном налогу и др.), затим о невођењу евиденција о употреби и поправци службених аутомобила, те о непоштовању рокова за плаћање рачуна за гориво, што може довести до неконтролисане потрошње горива и других трошкова.

Код набавке услуге постављања лима на кров азилантског центра затражио је појашњење за уговорено плаћање аванса у износу од 70%, иако је у понуди наведено плаћање након завршетка радова.

Раденко Станић, помоћник министра у Министарству безбједности БиХ, истакао је да је Министарство одмах по пријему ревизорског извјештаја приступило отклањању уочених неправилности и недостатака. У том смислу приступило се доношењу Правилника о интерним контролама на основу пет компоненти, који је усвојен у фебруару 2008. На основу Правилника формирана је Комисија за интерну контролу, која је већ израдила неколико документа у области интерне контроле, а тренуто ради на изради Кодекса понашања. Правилником је предвиђена контрола свих сектора Министарства два пута годишње.

На примједбу за нереално планирање буџета утицале су три ствари: износ од 600.000 КМ планиран је за реструктурирање полиције које је почело у 2006. години и на ту ставку се није могло утицати, затим доношење одлуке Савјета министара БиХ о неплаћању рада у комисијама, по којем основу су остала значајна средства, те кадровско попуњавање Министарства, гдје је постојао амбициозан план за запошљавање који је на крају године и остварен, али динамика запошљавања није текла како је било планирано. Запослен је стручни савјетник за буџет, што би требало знатно да побољша процес планирања и извршења буџета.

У погледу примједба за јавне набавке, навео је да се у већини случајева ради о техничким грешкама, те да су уложили напор на додатном едуковању запосленика који учествују у процесу набавки.

Одговорио је да је Министарство имало критеријуме за исплату стимулације, који су по доношењу одлуке Савјета министара о неплаћању рада у комисијама преточени у Правилник о стимулацији. Потврдио је да пар путних налога није правдано у одређеним роковима због узастопних путовања запослених те их нису стигли правдати. Направљене су евиденције за употребу службеног аутомобила, горива и мазива, те ће настојати да се овакве врсте примједба не понављају.

У вези са набавком услуге постављања лима на кров азилантског центра **Лејла Хоџић, шеф Одсјека за финансије у Министарству безбједности БиХ**, одговорила је да се поткрала грешка у уговору који је потписан на крају године, а тада су и радови завршени, тако да није било времена да се исплати аванс.

Државна агенција за истраге и заштиту - СИПА

Извјестилац за ову институцију био је Адем Хускић.

Адем Хускић констатовао је да је СИПА у претходне три године имала ревизорско мишљење с квалификацијом „резерва“, те да припада групи институција на које Комисија треба да обрати посебну пажњу. Мишљења је да ова институција има сталан напредак у финансијском пословању, али због поштравања критеријума ревизије из године у годину добија наведено мишљење.

Канцеларија за ревизију је СИПА-и за 2007. изрекала квалификацију с резервом везано за изградњу сједишта СИПА-е и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији. Указао је на неопходност отклањања ревизорских примједба.

Председавајући Комисије навео је да СИПА треба да има позитивно мишљење ревизије, те да буде примјер другим институцијама.

Олга Мичић, координатор за избор начелника СИПА-е, навела је да је ревизорска примједба у вези са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији испоштована, те је он усклађен са мишљењем Министарства правде БиХ.

Што се тиче избора извођача радова на пројекту изградње пословне зграде-сједишта СИПА-е, ревизија је била мишљења да одвојено достављање техничке и финансијске понуде, одвојено бодовање и њихово збрајање као оцјена понуде није у потпуности у складу са Законом о јавним набавкама БиХ. О наведеном начину оцјене понуда СИПА је консултовала Агенцију за јавне набавке, али о тим консултацијама нису сачињени писани трагови. Усвојена је препорука да се о свим стварима које нису јасно утврђене у току спровођења процедура набавки обавезно обаве консултације са Агенцијом за јавне набавке.

У вези са осталим примједбама на јавне набавке наведеним у ревизорском извјештају, навела је да су оне испоштоване у свим набавкама које су у току. Доградњом постојећег система за вођење података о сталним средствима у јуну 2008. настављене су активности на унапређењу пописа средстава и извора средстава. Везано за унапређење система интерних контрола, израђен је Нацрт правилника о интерним контролама, чија је процедура усвајања у току.

Министарство одбране БиХ

Извјестилац за ову институцију био је Драго Калабић, који није присуствовао сједници, па је саслушање обавио председавајући Комисије.

Садик Бахтић нагласио је да ревизорски извјештај финансијског пословања овог министарства за 2007. приказује велик број неправилности и недостатака, те да припада групи извјештаја које Комисија треба да разматра с посебном пажњом. Констатовао је да раније препоруке ревизије нису испоштоване, те поменуо само неке ревизорске примједбе за 2007. наводећи накнаде за превоз са посла и на посао, прекорачење телефонских трошкова, репрезентацију, путне трошкове, јавне набавке и др.

Велимир Јукић указао је на неуредност и неажурност Министарства у уношењу фактура, што су кардиналне грешке за које нема оправдања указујући на потребу позивања на одговорност запослених који обављају те послове.

Констатујући да ово министарство троши око 30% буџета институција БиХ, **Лазар Продановић** упитао је да ли је због наведених пропуста министар или друго одговорно лице смијенило или позвало на одговорност неког запосленог?

Мирослав Цабо, помоћник министра за финансије у Министарству одбране БиХ, прије почетка свог излагања предао је Комисији тражену информацију са Планом мјера Министарства за отклањање недостатака по ревизорском извјештају за 2007. у прилогу. Истакао је да је Министарство одбране специфично по много чему у односу на друге институције наводећи број запослених (око 50 % од укупно запослених у институцијама БиХ, дислоцираност касарни и других организационих дијелова министарства), што опет не може оправдати овакав ревизорски извјештај. У Плану мјера таксативно је наведено шта Министарство треба да предузме за превазилажење уочених недостатака, од чега је поменуо неколико системских докумената који су у фази доношења. Први је Правилник о интерним контролама, који је достављен Министарству финансија и трезора на мишљење, а који би заједно са политиком система интерних контрола требало да буде усвојен до 31. 10. 2008. Донесена је политика одбрамбеног планирања те Смјернице за одбрамбено планирање, а у фази верификације је и Политика управљања ресурсима и процедуре система планирања и извршења буџета. У погледу ревизорске примједбе на планирање буџета појаснио је да је процес планирања тешко извршити с обзиром да је Министарство у транзицији, те да су многа питања политичке природе (транзиција персонала, питање покретне и непокретне имовине). У вези са примједбом на финансијско-рачуноводствени систем, навео је спровођење споразума о непокретној имовини који је потписан између државног и ентитетских премијера, те неопходност формирања материјалног књиговодства Министарства одбране и Оружаних снага БиХ. У том смислу Министарство је иницирало увођење модела за материјално књиговодство у оквиру ИСФУ система Министарства финансија и трезора БиХ, за који ће Савјет министара БиХ донијети коначну одлуку. Пропусти везани за репрезентацију, телефонске трошкове и др. посљедица су неспровођења постојећих интерних аката у цјелини. За примједбе на процедуре јавних набавки прецизнија појашњења дао је шеф Одсјека за јавне набавке.

У погледу неуредног и неажурног фактурисања указао је на дислоцираност организационих јединица Министарства, као главни разлог тог пропуста. У том смислу 2,5 милиона фактура везаних за инфраструктуру теретило је буџет Министарства за 2007. а настале су у 2006. години. Планираним новим процедурама и интерним актима настојаће се укинути таква пракса.

Одговорио је да смјена или позивања на одговорност запослених до сада није било, али да је на посљедњим сједницама Колегијума Министарства разматран ревизорски извјештај, те ће вјероватно бити предузете санкције.

Мирза Чизмић, шеф Одсјека за јавне набавке, навео је да Министарство због своје специфичности годишње потпише 236 уговора о јавним набавкама. У вези са препоруком за инфраструктуру обављена је преписка за Агенцијом за јавне набавке, која је дала своје препоруке, чиме је примједба у потпуности отклоњена. У погледу набавке услуге интернета склопљен је уговор с оператером, те достављен Правобранилаштву БиХ. За набавку услуга осигурања, предвиђени поткритерији су отклоњени након консултација са Агенцијом за јавне набавке. За набавку горива лотови су дефинисани за групе локација и унутар њих је одређена врста робе која се набавља, а испоштована је и ревизорска примједба. Набавка услуге одржавања је јако специфична, јер је тешко уговорити једног добављача за 45 локација у БиХ. У вези са набавком оружја и војне опреме, ревизија је предложила изузеће примјеном члана 5. Закона о јавним набавкама, те наложила сачињавање Правилника за такву набавку, што је такође урађено.

Саво Ерић указао је на непостојање оправдања за неке од наведених неправилности, те се изјаснио да извјештај неће подржати.

Предсједништво БиХ

Извјестилац за ову институцију био је Бајазит Јашаревић.

Бајазит Јашаревић изнио је генерални став за неколико институција наводећи да су за финансијске извјештаје институције одговорни њени руководиоци, од чије воље зависи промјена стања у том сегмену. Ревизорски извјештај Предсједништва за 2007. урађен је са посебном сензибилношћу, с обзиром да се ради о осјетљивој институцији. У ревизорској примједби која се односила на образовање кадрова посебан нагласак требало је да буде на образовању у области јавних набавки, како би дигнитет чланова ове институције био заштићен. У Предсједништву БиХ постоји јака воља да се недостаци поправе и финансијско пословање унаприједи, а има и оних који сматрају да ова институција БиХ због своје специфичности може приуштити себи извјесну флексибилност.

Анте Грбић, секретар за нормативне послове у Предсједништву БиХ, констатовао је да су доставили тражену информацију. Највећи број ревизорских препорука Предсједништва БиХ за 2007. односио се на област јавних набавки. У том смислу подржава предлог завршног закључка Комисије, изреченог у уводу ове тачке дневног реда, за обједињавање одређених јавних набавки за све институције БиХ или доношење новог или измјену постојећег Закона о јавним набавкама БиХ. Даље примједбе односиле су се на систем интерних контрола. У вези с тим, сматра да ће недавно донесени Закон о интерним контролама допринијети развоју и правилном спровођењу интерних контрола. Примједбе ревизије односиле су се и на образовање, усавршавање и репрезентацију, што ће сходно Закону о платама и накнада у институцијама БиХ бити регулисано подзаконским актима Савјета министара БиХ.

Предсједавајући Комисије навео је да је Предсједништво направило искорак у 2007. години, јер су реализовали 2/3 препорука ревизије из 2006. године (реализовано седам препорука, нереализоване три препоруке). Такође, ова институција је у претходне три године имала ревизорско "мишљење с резервом" и припада групи од 16 институција БиХ на које Комисија, сходно препоруци Канцеларије за ревизију, треба да обрати посебну пажњу приликом обраде.

Гранична полиција БиХ

Извјестилац за ову институцију био је Садик Бахтић.

Предсједавајући Комисије Садик Бахтић истакао је да, уколико се узме у обзир специфичност ове институције (дислоцираност њених организационих дијелова, велик број запослених), ревизорски извјештај за 2007. приказује солидно финансијско пословање ове институције. Треба похвалити њихов труд у отклањању ранијих ревизорских препорука, те се нада наредном ревизорском извјештају с позитивним мишљењем.

Винко Думанчић, директор Граничне полиције, навео је да је тужан због ревизорске квалификације резерва за 2007. годину, да су раније ревизорске препоруке испоштоване, да су у 2007. уочени неки нови недостаци који ће бити отклоњени, те да се нада да ће њихово пословање за 2008. годину бити оцијењено ревизорским позитивним мишљењем.

Агенција за унапређење страних инвестиција БиХ - ФИПА

Извјестилац за ову институцију био је Салко Соколовић.

Салко Соколовић навео је да је ревизија за финансијско пословање ФИПА-е за 2007. дала мишљење с квалификацијом резерва која се односила на спровођење процедура набавки и слабости при извршењу буџета (текући издаци и Програм посебних намјена). Видљив је одређени напор институције на отклањању ревизорских примједба за 2006. годину. Ревизорске препоруке за 2007. односиле су се на слабости уочене у систему интерних контрола (текући издаци, Програм посебних намјена и спроведене процедуре набавки),

затим планирању буџета које је за 2007. обављено на основу 32 запослена, а на крају године било је 26 запослених. Извршење буџета за 2007. износи 94%. Од уочених слабости при извршењу буџета поменуо је исплату стимулација и издатке за фиксне и мобилне телефоне. Непоштовање и неправилно спровођење Закона о јавним набавкама односило се на: издатке за интернет, маркетинг услуге, компјутерску опрему, услуге штампања, гориво, организовање рафтинга и избор добављача за организовање конференција и семинара. Констатовао је да је ФИПА доставила тражену информацију, у којој су дати одговори на комисијска питања за саслушање и истакнути одређени проблеми, као и мјере за превазилажење наведених слабости.

Председавајући Комисије истакао је да је ФИПА оправдала своје постојање, јер су у 2007. страна улагања у БиХ износила преко 3 милијарде, од чега 70% у прерађивачку индустрију. Према тим подацима, ревизија учинка ће ФИПА-у сврстати у прве редове.

Велимир Јукић сугерисао је ФИПА-и да, уколико јој сходно њеним плановима буду потребна већа средства од буџетом предвиђених, направи програм с образложењем, који ће сигурно наићи на разумијевање и подршку Комисије, с обзиром на значај промоције БиХ.

Лазар Продановић истакао је да ФИПА није једина заслужна за пораст страних улагања у БиХ, те да је она само један сегмент у цјелокупној активности.

Харис Пашић, директор ФИПА-е, навео је да су у 2008. све ревизорске примједбе за претходну годину отклоњене. У вези с ревизорским препорукама за 2007, навео је да је било пар спорних препорука (постојање мишљења Министарства финансија и трезора БиХ код одређених јавних набавки, затим употреба приватног аутомобила у службене сврхе и код спровођења процедура за специфичне активности ФИПА-е) након чије се анализе ФИПА сагласила да поступи у складу са заузетим ревизорским препорукама.

Проблем при извршењу буџета односио се на флукуацију кадрова, а исплата стимулације запосленима вршена је у складу са интерним правилима институције, те одобрењем Агенције за државну службу БиХ. Захваљујући промоцији БиХ преко CNN-а, у 2007. је видљив пораст страних улагања у БиХ. Тај пројекат се, због недостатака средстава и немогућности његове потпуне реализације, неће обнављати. Сходно ревизорским препорукама ФИПА је донијела све правне акте, те очекује ревизорско позитивно мишљење наредне године.

Наводећи буџетска издвајања за промоцију БиХ у претходним годинама, указао је на тренутну ситуацију и неопходност обезбјеђења тих средстава, те да је ФИПА предложила постојање брендинг менаџера при Савјету министара БиХ.

Затим је обавијестио чланове Комисије о организовању економско-политичког форума по први пут у БиХ, с највећим бројем учесника, који ће бити одржан од 7. до 11. октобра 2008. године, а на који ће бити позвани.

Центар за уклањање мина у БиХ - БХМАЦ

Извјестила за ову институцију био је Саво Ерић.

Саво Ерић навео је да је БХМАЦ за 2007. добио ревизорско мишљење с квалификацијом резерва која се односи на спровођење процедура набавки. Ради се о специфичној институцији која би требало да у што краћем року уклони мине, те веће просторе БиХ учини употребљивим. Међутим, примјетно је да се деминирање споро проводи и да постоје проблеми у организацији. Уочени су недостаци у набавци опреме која је јако скупа, а којом је неопходно уредно располагати. Извршење буџета у проценту од 98% не оправдава остварене резултате на терену.

Председавајући Комисије затражио је објашњење у погледу примједбе везане за набавку горива, које је БХМАЦ вршио на основу оквирних споразума за 2006, након процедуре спроведене у 2005, те сугерисао да се тендер мора спроводити сваке године.

Душан Гавран, директор БХМАЦ-а, навео је да се деминирање у БиХ обавља на основу свакодневних интерних процедура (процјена сумњиве површине, процјена ризичне површине и др.) које морају бити усаглашене са законским прописима и процедурама

Центра за хумано деминирање, на које се губи много времена. Сложио се са налазима ревизије за 2007. те одговорно тврди да у менаџменту БХМАЦ-а нема злоупотреба. Ова институција има 185 запослених и 3000 лица која учествују у противминским акцијама, чији рад контролишу. Постоји више извора финансирања БХМАЦ-а: Међународна заједница, финансирање запослених преко буџета БиХ, финансирање деминирања од Словеначког фонда за деминирање, УНДП-ја и других донатора. Указао је на стални проблем приликом планирања буџета за наредну годину, јер се сазнање од донатора да ће финансирање наставити и у наредној години добија углавном послуже планирања буџета. Због наведеног свјестан је чињенице да ће се примједбе ревизије у погледу система интерних контрола и планирања буџета појавити и наредне године. У погледу примједбе на јавну набавку рачунарске опреме навео је да у БиХ не постоји фирма код које би се могла извршити набавке цјелокупне опреме, те да је расписани тендер три пута поништаван, а наведену набавку је на крају извршио донатор.

Потврдио је пропуст везан за набавку горива, те указао на проблем одржавања моторних возила - различитих типова донираних ципова, за које није могуће наћи адекватног сервисера.

Ценана Арнаутовић, шеф финансија БХМАЦ-а, навела је да ће УНДП крајем 2008. престати финансирати БХМАЦ, а да је о преласку на буџетско финансирање ове институције упознат Сектор за буџет Министарства финансија и трезора БиХ.

Регулаторна агенција за комуникације БиХ - РАК

Извјестилац за ову институцију био је Адем Хускић.

Адем Хускић навео је да је РАК за период од 2003. до 2007. имао стално мишљење ревизије с квалификацијом резерва. Примједбе ревизије за 2007. односе се на трошкове колективног животног осигурања запослених у износу од 5.150,00 КМ и слабо планирање буџета (око 700.000 непотрошених средстава), што се дијелом може оправдати планираним запошљањем 107 запосленика, а стварно је било 98 запослених на крају године. РАК је у 2007. реализовао све препоруке ревизије из претходних година.

Председавајући Комисије истакао је да је РАК отклонио све ревизорске примједбе, а у току је и процедура у вези са располагањем вишком прихода, те треба очекивати у наредној години позитивно мишљење ревизије.

Винко Дуговић, помоћник директора РАК-а, навео је да је колективно животно осигурање уплаћивано за особље које обавља мониторинг послове на терену, те је у смислу ревизорске препоруке осигурање обустављено. Истакао је да су 2003. године ненаплаћена потраживања РАК-а износила око 1.740 000,00 КМ, чијом наплатом је створен акумулирани вишак прихода, а у 2007. он је износио 7.675.000,00 КМ. Везано за тај проблем, у фебруару 2008. године РАК је предложио Савјету министара БиХ одлуку о коришћењу акумулираног вишка прихода, о којој је изјашњавање одгађано уз закључак да је РАК требало да изврши ребаланс буџета за 2007. годину, за што нема законску надлежност.

Институција омбудсмена за људска права БиХ

С обзиром да саслушање ове институције није било могуће обавити на прошлој сједници Комисије, због недоласка њеног представника, саслушање је поново заказано на овој сједници. Извјестилац за ову институцију био је Бајазит Јашаревић

Бајазит Јашаревић навео је да је ова институција примјер немарног односа, јер се није изјаснила о извјештају Канцеларије за ревизију институција БиХ, нити је Комисији доставила информацију о реализацији ревизорских препорука за 2007. Примједбе за 2007. годину за ову институцију поновљене су из претходних година и разноврсне су. Непознаница је да ли ће се ово стање промијенити, али помак је видљив у присуству представника институције овој сједници. Истакао је да је пролонгирана процедура именовања два омбудсмена још више оптеретила постојеће стање, али да се ревизорски

извјештај за 2007. не односи на тај период. Мишљења је да без јасног става руководеће структуре институције неће бити помага у располагању јавним средствима.

Садик Бахтић навео је да Институција омбудсмена за људска права има константно мишљење с квалификацијом резерва и да ревизорски извјештај приказује најлошије финансијско пословање ове институције за 2007. Ова институција Комисији није доставила информацију о реализацији ревизорских препорука за 2007. Ћутање и неприсуствање представника институције сједницама не може се даље толерисати.

Због ситуације у којој се тренутно налази Институција омбудсмена за људска права БиХ, **Мариофил Љубић, омбудсмен**, истакао је да је очекивао толерантнији тон. Навео је да је разлог његовог одсуства са претходне сједницу коришћење годишњег одмора. Институција је приступила отклањању ревизорских примједба за 2007. години у оним областима и мјери колико је могуће, јер недостаје потребан кадар. Указао је на упражњена два мјеста за омбудсмене, као и на непотребно запошљавање нових људи, с обзиром да се очекује сједињавање ентитетских институција омбудсмена за људска права и преузимање њихових запосленика, а тренутно институција има 45 запослених. Мишљења је да он сам не може бити одговоран за цјелокупно стање институције. Даље је навео да је ради обављања финансијских послова институција ангажовала лица из Савјета министара БиХ. Током ревизије нигдје није утврђена злоупотреба јавних средстава. Посљедњим законским измјенама сједиште институције премјештено је из Сарајева у Бању Луку и ревизија га није посјетила посљедњих пет година. Због свега наведеног, планирање буџета није могуће адекватно обавити. У систему интерних контрола навео је да су, ради отклањања слабости, допунили интерни правилник о којем ће Комисија бити обавијештена. Мишљења је да ће се заједничким јавним набавкама за све институције БиХ ријешити многи проблеми институције у овом сегменту. С обзиром да се ради о малом буџетском кориснику, истакао је да је, по окончању парламентарне процедуре именовања преостала два омбудсмена за људска права БиХ, уочене ревизорске примједбе могуће отклонити у року од мјесец дана.

Ад. - 3. Текућа питања

а) Допис Синдиката Граничне полиције од 05. 09. 2008. године

Председавајући Комисије упозао је присутне са садржајем дописа Синдиката Граничне полиције који се односио на доношење подзаконских аката Савјета министара БиХ на Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Након краће расправе чланова Комисије и представника Министарства финансија и трезора БиХ, те представника Граничне полиције, Комисија је констатовала да Савјет министара БиХ није донио подзаконске акте везане за Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр.50/08) у законском року од 60 дана од дана ступања на снагу наведеног закона, те је у том смислу једногласно усвојила сљедећи закључак:

"Комисија захтијева од Савјета министара БиХ да до 30. 09. 2008. године донесе све подзаконске акте везане за Закон о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине."

б) Нацрт смјерница о улози комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета (сачинилац: тим ДФИД-а)

Председавајући Комисије истакао је да је тим ДФИД-а, осим смјерница за ревизију које Комисија већ примјењује, предложио и смјернице за буџет, чији је текст јако добар, те изразио сумњу у могућност његове реализације.

Самир Мушовић, члан тима ДФИД-а, презентовао је садржај Нацрта смјерница за буџет, по којима у буџетском процесу постоје четири тачке када би се Комисија морала укључити, и то:

1. Препоруке Комисије у вези са израдом оквира опште фискалне равнотеже и политика у БиХ, који припрема Фискални савјет у БиХ, а садржава: пореске политике и администрацију, примарну фискалну равнотежу, износ буџета и приоритетнију потрошњу институција БиХ (до 15 марта).
 2. Интервенције Комисије везане за надзор над реализацијом ревизорских препорука буџетских корисника у фази када буџетски предлог разматра Министарство финансија и трезора БиХ (до 30. априла). Ту се буџетски и ревизијски процес преклапају.
 3. Препоруке Комисије у вези са Документом Оквирног буџета институција БиХ (до 15. септембра)
 4. Извјештај Комисије о предлогу буџета институција БиХ (до 1. децембра).
- Нагласио је да би тим ДФИД-а по продужењу пројекта и даље пружао техничку помоћ Секретаријату Комисије у реализацији наведеног. Од Комисије се очекује усвајање овог документа до краја 2008. године, а почетак примјене би требало да буде 01. 01. 2009. године. Истакао је да смјернице за буџет обједињују раније пројекте Министарства финансија и трезора БиХ и садашње пројекте парламентарних комисија, чијим афирмисањем би се створио простор за ревизију учинка.

Секретар Комисије
Жељко Космајац

Предсједавајући Комисије
мр економије Садик Бахтић